

'Preces' - egy német nyelvű klarissza hóráskönyv a 17. századból.

Hasonmás kiadvány a pannonhalmi Főapátsági Könyvtár
gyűjteményéből

A pannonhalmi Főapátsági Könyvtár és a Pytheas Kiadó és Könyvmanufaktúra együttműködésének köszönhetően elkészült a Könyvtár gyűjteményében őrzött *Preces propriae singulis horis diei et noctis* címen nyilvántartott, 1640-ben keletkezett pergamen kódex hasonmás kiadása.

Az 1640-ben keletkezett kódexről a 2012/2013-as tanév őszi félévében nyújtotta be doktori disszertációját a müncheni Ludwig-Maximilians-Universität Nyelv- és Irodalomtudományi Tan-
székére Sztulik Balázs. A hasonmás kiadáshoz készült tanulmánya a 2013 júniusában német nyelven megjelent doktori disszertáció néhány fejezetének részben módosított fordítása. (Sztulik, Balázs: *Unikales Bildprogramm – Herkömmliche Textgattung. Eine illustrierte Gebetbuchhandschrift in Pannonhalma im Kontext der Frömmigkeitspraxis des 17. Jahrhunderts*. Hamburg: Dr. Kovač, 2013. *Schriften zur Literaturgeschichte*, 18).

A hasonmás kiadvány egy díszesebb (bőrkötés, csatok) és egy „papírkötéses” változatban készült el. A könyvecske a latin címe ellenére német nyelven írt, gazdagon illusztrált, 70 x 50 mm-es kicsike kötet. Sötétbarna, arannyal díszített bőr-

kötése a 18. századból származik. A könyvecskében olvasható bejegyzések szerint klarissza apácák készítették. Az imaszövegeket Schwester Maria Anna von Thanhausen írta, a képi illusztrációkat pedig Schwester Maria Leonora Jergerin festette, 1640-ben. A kódex koncepciója, azaz az imaszövegek megfogalmazása és a képciklus kidolgozása egy magát csak Schwostern (sic!) Beatrixnak nevező apácától származik. Ritkaságnak számít, hogy egy kézirat keletkezésének

körülményei ilyen részletességgel fellelhetők magában a kódexben, ám egy alapvető kérdés az alapos kutatás ellenére megválaszolatlan maradt az imakönyv kapcsán: az, hogy melyik kolostorban készült. Ugyanígy nagyon keveset tudunk a kódex későbbi sorsáról is. Annyit tudunk csupán, hogy 1753-ban Schwester Francisca Theresia de St. Aloysio von Lamberg kapta ajándékként apátnőjétől, Maria Columba von Stadtlól. A Főapátsági Könyvtár régi katalógusai alapján annyi bizonyos, hogy a könyvecske 1851 és 1875 között került a Könyvtárba.

Ásványi Ilona
Főapátsági Könyvtár